

FOAIA POPORULUI

LA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
ca să nu rădăciți!...”

Se iese în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înregistrat în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 61-1946.

Organ al Asociației pentru literatura română și
cultura poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxe poștale plătite în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1945

Ridicarea poporului român

În numărul trecut al foii noastre, „Astra Centrală” a comunicat rezultatul unei consfățiri avute în ziua de 16 Septembrie a. c. cu reprezentanții despărțămintelor central-județene din partea de miazăzi a Ardealului.

Importanța deosebită a hotărârilor luate, în legătură cu activitatea culturală pe care „Asociațiunea” o va desfășura de acum înainte, ne face să stăruim asupra lor. Trebuie să scoatem în lumină și să arătăm tuturor că „Astra” a înțeles să ia pe umerii săi și să ducă la bun sfârșit o operă spinoasă și plină de răspundere: aceea de a ridica nivelul de viață al poporului român.

Pentru atingerea acestui ideal nobil s-au stabilit — în consfățuirea amintită — anumite puncte de program pe baza cărora se va putea lucra cu încredință în ogrorul larg al satelor ardelenice. Se vor organiza în primul rând cursuri și școli țărănești, cursuri și școli pentru muncitori și meșteșugari și cursuri pentru neștiutorii de carte. Se vor înființa apoi biblioteci la sate și orașe răspândindu-se publicațiile „Astrei”. În sfârșit se va duce o acțiune sistematică pentru ridicarea nivelului biologic și economic al poporului român din Ardeal și Bănat, organizându-se conferințe și festivități și organizând coruri și fanfare.

Hotărând reluarea acestei activități culturale „Astra Centrală” înnoadă trecutul ei de luptă cu prezentul, în vederea aceluiaș scop: de a face viitorul necmului cât mai strălucitor.

Nu ne îndoim nici o clipă că mobilizarea forțelor active ale Astrei, va avea rezultatul așteptat. Ea se bucură de legături trainice cu poporul. Chiar și în cel mai modest sat din cuprinsul Transilvaniei se cunoaște și se prețuiește munca acestei instituții. Sfaturile delegaților ei sunt ascultate cu stăruință și urmate cu toată însufățirea.

„Asociațiunea” își rela activitatea sub semnul unor noi orizonturi și fiind seama că după 23 August s'a schimbat ceva în ordinea socială a țării noastre. Astăzi accentul trebuie pus pe masele largi de țărani și muncitori, cari sunt chemate la o altă viață. De felul în care vom ști ridica nivelul de viață a acestor mase atârnam bunăstarea și progresul general.

Activitatea culturală a Astrei este pe măsura acestor vremuri noi! Ea se bucură de colaborarea autorităților

30 ani dela luptele dela Porumbac

— Cuvântul comemorativ al Astrei —

Implinirea a 30 de ani dela eroicele lupte dela Porumbac, care au avut loc în 17 Septembrie 1916 după retragerea armatelor române dela Sibiu, a fost sărbătorită cu toată cuviința creștinească și denitetea națională. Nici nu se putea altfel, decât o comemorare, care să încrețeze odată mai mult momentul sfânt al începutului epopeii naționale, săvârșită la 1 Decembrie 1918.

Pentru ideea națională, pentru libertate și dreptate au luptat, luptă și vor lupta, acești eroi, care dela Traian și Decebal au rămas străjă neclintită să apere comorile spiritului, ale culturii și ale civilizației. Din cultul acestor eroi și-a lăsat un ideal și i s'a închinat lui cu o putere de jertfă uimitoare.

Comemorarea acestui moment, care înseamnă o piatră de hotar între robie și libertate, între moarte și viață pentru Românii din Ardeal, s'a desfășurat Duminică 15 Septembrie a. c., în comuna Porumbacul de sus, dela poalele Negoiului. De pe culmile acestui vârf a coborât, ca un Arhanghel din cer, soldatul nemuritor român, înainte cu treizeci de ani.

Comemorarea a început de dimineață, prin participarea la sf. Liturghie în biserica spelioasă din parohia harricului preot Constantin Popianș, a delegaților foștilor luptători veniți dela București, a oficialităților locale, civile și militare, a întregului corp didactic primer și a unui foarte mare număr de credincioși din localitate și împrejurimi, îmbrăcați în frunzul nostru costum național. Era de feșă de asemenea d. prof. univ. Constantin Sudeleanu — Cluj, oaspetele comunei.

Apoi, într'o impresionantă coloană, cu drapelul național în frunte, participanții urcă drumul spre frumosul cimitir-dumbravă, în care

care înțeleg să acorde tot sprijinul pentru desăvârșirea unei opere de interes comun.

Legăturile vechi de aproape o sută de ani cu poporul dela sate la drumul vestitorilor de lumină trimși de Astra mai neted. Ei vor găsi acolo sămânța cea bună deja aruncată. Grijă lor va fi doar ca această sămânță să poată rodi cât mai neîntârziat.

Liviu Măgeanu

și dorm somnul de veci cei peste 400 eroi români, care au căzut cu fiacără sfârșită în inimă, strigând ca o rugăciune: „Vrem Ardealul desrobii”, și cere s'a buzit înaintea lui Dumnezeu și a osmenilor.

Aici la cimitir, după părăsirea pentru odihna sufletului scumpulor eroi, a vorbit Păr. Prof. col. Buracu în numele armatei, elogiind jertfa eroilor și arătând porunca ceasului de acum.

Ultimele a luet cuvântul, Prof. S. Radu, delegatul Astrei dela Sibiu. D'a arătat că „Astra” nu putea lipsi dela această solemnă și pioasă comemorare, întrucât elături de Biserica și Școală ea a luptat în Ardeal, reînfricat și statornic pentru idealul desrobirii naționale pe cere Armata română a început să l'înfrățiască prin escușul saibei acum 30 de ani. Astra participă la acest moment cu un scop îndoit. Deoparte, ea aduce ezi prins de recunoștință eroilor de arme și cărturărie care au făurit sfântul nostru ideal, pentru care au murit veacuri dearândul moșii și strămoșii noștri. Cinstirea lor cu toată vrednicia, dovedește înțelepciunea și maturitatea culturală a neamului și suntem datorii s'o arătăm, căci eroii făuresc istoria noastră de glorie din trecut și din viitor.

De altă parte — a spus d. Prof. S. Radu — Astra Culturală, care stă de veghe la destinele acestui neam, vrea să dea generațiilor de azi și de mâine o strălucită lecție de patriotism. Nu prin vorbe, ci prin fapte se arată dragostea de neam și brazdă. Faptele ni le arată acești eroi. Jertfa lor este creatoare, pe ea se zidește România rotundă de ieri, de azi și de mâine. Dacă jertfa este legea vieții, această lege o vedem respectată de acești eroi. Exemplul lor trebuie să ne fie viu în sufletele și în inimile tuturor hunilor Români, gata totdeauna de a lua lupta cu pieptul plin de avânt pentru epărarea sacralui ideal pentru cere ei au murit.

Eroii sunt vii, a încheiat reprezentantul „Astrei” ei ne privesc de sus, ne grăiesc, ne poruncesc; să-i urmăm, să ne iubim România și să murim pentru binele și fericirea ei, când ceasul ne cheamă”.

Asistent

O veste bună

dela frații noștri din Valea
Timocului (Jugoslavia)

Ne vine știrea, că anul acesta fraților noștri de pe Valea Timocului li s'a dat voie să scoată și o gazetă „Graiul Nostru”. E drept că ea apare scrisă cu litere cirile, dar în grațul nostru.

Acest act al guvernului Tito, este un act de mare dreptate ce se face minorității române, de acolo și dovedește că acest guvern calcă pe drumul adevărat al democrației, dând tuturor minorităților libertate de a gândi, a vorbi, a scrie, a înfrăția în limbile lor. Pildă lui va trebui urmată și de alte țări. Țara noastră a trecut de mult peste acest gest. Minoritățile dela noi își cu școli și se pot ruga în limba lor. În actul Unirii din 1918, încheiat la Alba Iulia, țara noastră a asigurat toate libertățile neamurilor de altă limbă și lege din cuprinsul României. Sărbii noștri din Bănat — ca dealfel și Românii din Bănatul jugoslav — își au preoții și învățătorii lor, societăți culturale și se pot desvolta liber, nestîngheriți de nimeni.

Regimul Tito își înscrie o pagină istorică în democrația adevărată prin deschiderea unui drum minorității române din Valea Timocului și Moravia spre cultura sa națională. Prin acest act, el va adânci și mai mult raporturile de bună prietenie cu vecina sa România.

I. Resmir

D. Molotov crede că lucrările conferinței de pace se vor încheia la 15 Octombrie. Corespondentul din Paris al agenției „Reuter” anunță că d. Molotov este încredințat că lucrările conferinței de pace vor putea fi încheiate la 15 Octombrie.

Ministrul de externe al Uniunii Sovietelor intenționează să plece cu avionul la 16 Octombrie la Moscova, înainte de a se duce la New-York pentru a participa la sesiunea Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

Sentința din Nürnberg

Tribunalul internațional dela Nürnberg a pronunțat la 1 Octombrie verdictul împotriva celor 22 criminali de război. Sentințele sunt următoarele: Hermann Göring, J. v. Ribbentrop, E. Keltnerbrunner, A. Rosenberg, W. Keitel, W. Frick, H. Frick, F. Sauckel, A. Jodl, Sess-I quert, M. Bormann, J. Streicher condamnați la moarte prin spânzurătoare; R. Hess, W. Funk, E. Raeder condamnați la închisoare pe viață; K. Dönitz 10, B. v. Speer 20 ani închisoare; H. Schacht, F. v. Papen și H. Frische achitați.

Pentru suflet Sub steagul Astei Pentru trup

Pe urmele Domnului

Să-i ajutăm pe cei lipsiți

„Amin grăiesc vouă: Intrucât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei prea mici, mie mi-ați făcut”. (Matei 25, 40)

In satul nostru, lângă pragul ușii noastre, în lungul și în latul fărâșii noastre, trăiesc mulți oameni sărmani și nenorociți. Unora din aceștia le lipsește pâinea cea de toate zilele, altora le lipsește chiar apa cu care să-și astâmpere setea; mulți sunt îngrozii de apropierea iernii și a gerului, fiindcă nu au haine cu care să-și acopere trupul sărman și trudit, ori nu găsesc sălaşul în care să-și odărnăstească zilele și să-și plece capul.

Urmile cumplite război se văd încă în multe părți și se simt de către mulți, iar seceta prelungită peste doi ani a îngroșat lipsurile și durerile.

Asemenea stări de lucruri trebuie să ne pună pe gânduri! Și noi de ajuns să simțim în sufletul nostru o cât de odărnă durere pentru cei sărmani, ci mai degrabă se cade să dăm pomenire faptelor creștinești, care să astupe durerile și nezarurile semenilor noștri. În multe feluri le putem sări în ajutor, jertfind din mulțumirea noastră cu care ne-a dăruit Dumnezeu.

Fapta de ajutorare a celor năpăstuiți pornește însă numai din mișlocul celor cari știu, că semenii în necaz ne sunt frați. Și cum oare n'at sări în ajutorul fratelui tău căzut în nenorocire?

Năpăstuiții acestel lumi ne sunt întradezăr frați și ai Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Câtă mulțumire coboară în sufletul nostru, ajutarea fraților năpăstuiți! Dar câtă răsplată vom dobândi pe urma faptelor de milostivitate dela Hristos însuși, care ne învață: „Intrucât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei prea mici, mie mi-ați făcut”.

Si nu zăbovim deci și să alerțăm în ajutorul celor lipsiți de urmările secetei și ale războiului.

D. Călugăr

Comunicări dela „Astra Centrală”

Domnii membrii ai Comitetului Central sunt invitați să participe la ședința, care va avea loc în ziua de Sâmbătă, 5 Octombrie 1946, ora 5 d. m. în sala de ședințe a Comitetului.

Can. Ion Micu Moldovanu la Astra (XXII)

— Astra în Banat —

Adunarea generală din 1894 alege la Șeșeș ca președinte pe Canonicele dela Blaj Ion Micu Moldovanu. Sub conducerea lui Astra rămâne șapte ani, până la 1901.

Activitatea lui se caracterizează prin chemarea poporului și a intelectualilor români din Transilvania și Banat, sub steagul Astei, cu dragoste frățască deplină, dragostea de limbă, de credință și de acest pământ.

Sub sfecioasa lui conducere, plină de creștinească iubire de tot poporul, Astra a ținut prima adunare generală a ei în Banat, în Lugoj. Cu acest prilej, el a rostit cuvinte frumoase:

„Dumnezeu a lăsat neamurile pe pământ. Fiecare trebuie să-și iubească neamul din care se trage, fără ură de alte neamuri mai mari sau mai mici și la rândul lor ele să se iubească într'olaltă, să trăiască într'ol armonie deplină, să facă un cor frumos, fără să caute a se robi unele pe altele, căci nu-i drept și nu-i place nici lui Dumnezeu, care a făcut pe toți oamenii cu drepturi egale în fața vieții, a libertății și a fericirii. Dar nu putem să ne lăpădam de neamul nostru, să ne rușinăm de familia noastră și de patria noastră căci am săvârșit un păcat neiertat și am merita să fim pedepsiți cu cerșirea la poarta streinilor și cu tot disprețul lor”.

După ce arată că Astra face azi „primul pas” în Banat, în expansiunea sa culturală, Ion M. Moldovanu, zice:

„Legătura sângelui și a limbii cari încheagă și țin laolaltă deosebitela națiunii și produc diversitatea — legătura sângelui și a limbii la români totdeauna s'au manifestat cu tărie neînvinșă, încât zisa lui Bonifru, că

„Românul mi mult a luptat pentru limbă și credință decât pentru viața sa”, este un adeșăr istoric în deșlina putere a cuvântului. Aceste legături puternice făcând, că în adunarea ținută în anul trecut la Blaj, să se supună invitării frățești și să se fixeze locul adunării prezente între frații ce locuiesc în această regiune încântătoare. Fie de bun așăr pasul acesta și contribuiescă el cu îmbelșugare la producerea acelor fructe pe cari toți le dorim și așteptăm dela însoțirea ce ne-a trimis aici... Totdeauna brănele noastre trebuie să fie încăse brațele înar nate. Trebuie să cucurim formal terenul împiedecat de greutatea feluriteșii al altora, cari se află în pozițiuni mai favorabile de tot necunoscute”.

Erau mărturisiri de credință pentru frații chemați sub acelaș steag salvator. Era mărturisirea dragostei sfinte de limba noastră românească care ne leagă deapăruri pe toți într'un mănunchiu puternic, de neînvinș. Și dragostea aceasta trebuie să ne rămână și în viitor ca o poruncă a tuturor veacurilor, căci pentru ea au luptat și au murit strămoșii, și numai prin ea vom putea trăi între celelalte popoare ale omenirii.

Prof. S. Rada

A P E L

Dorind să ridicăm o „Casă Culturală”, îndrăptăm un căduros apel spre fiii satelor noastre, ajunși în posturi înalte, cari au posibilitatea materială, să ne dea o mână de ajutor.

Bani și materialele, lemn, cărămidă, țiglă, cuie, etc. se vor trimite pe adresa Direcției școlii primare din comuna Tagu, jud. Cluj, pentru Casa Culturală.

Numele donatorilor pecum și suma sau materialele donate, se vor publica în ziare.

Nic. D. Mariu, inv.-dir.

SFATURILE DOCTORILOR

COPIII

Sa făcut în vremea din urmă numărătoare a copiilor în România. Și-annme, noi pierdem în fiecare o căte 12 mii de copilași până la vârsta de 5 ani. Moartea acestor micuși, pricinuită din negrije părinților și a școlilor nu li se dă hrana trebuincioasă și nu sunt ținăți în deștula curățenie.

În România sunt mai multe nașteri decât în orice țară a lumii, dar așolos, poporul tot nu crește cum o trebi, căci ne mor copiii.

Deci, mamele, ținăți-vă în mai multă curățenie prunci, pe cari intra dăruți și aș născut, păziți-i de răcoala și dați-le hrană bună.

În altă țară se face totul pentru copil; în America copiii cântă la școală armătorearea cântare, din oare se vede grija mare care le este dată.

Eu sunt copil. Sunt era mai vechi și cea mai nouă instituție din lume. Eu mostenesc pământul, când vin pe lume, iar când mă duc îl las copiilor cari vin după mine. Datoria mea e să las pământul mai bun decât l-am găsit. Dimpredună cu milioanele de frați și surori m'asți împini bine dădria aceasta, decă lumea nu ne archinat cu nepriceperea ei. La început am neșce de lapte bun, de aer sănătos și de joc. Mai târziu imi trebuie școli bune, să mă pregătesc serios pentru viață.

Vreau să trăiesc.

Vreau să răd, să mă joc, să luabesc și să muncesc.

Vreau să ascult cântecul frumoș, să citesc cărți bune, să văd tablouri încântătoare.

Vreau să construiesc case, drumuri, căi ferate, moșini...

Vreau să alerg prin păduri, să mă scald în gârlă.

Vreau să mă joc în zăpadă.

Eu sunt trecutul, prezentul și viitorul. Ușurați-mi calea și vă vota ajută la rândul meu.

Eu sunt speranța voastră; eu sunt copilul.

FOIȘOARA

D O R D E S A T

Am fost crescut în arșiță de soare,
Un sat cu crezări vechi, neauritoare,
Sat românesc ca doina lui bătrână,
Dia doi plugari cu grija la țărăna.

La plug, la sapă, secerat de gău,
Am fost de mână dis, legat de brâu,
În holia legănată 'n vânt și ploa,
Pământ și iarbă mi-au fost perne moi.

În chila născut, crescut-am în durere,
De aceea de cânt doina prin dă putere
Și când văd câmpul pleș prin el holnar,
Să-mi iaviez copilăria iar.

Iar când văd holde, țărne de mioare,
Țărani la plug și hore cu vioare,
Un dor aprins de ducă parcă-mi vine,
Să fac „dormul cu dor” în sat la mine.

N. Balteș

Micul orfan

Era într'ol zi de Noemvrie, întunecoasă și rece.

Un băeșăș slab, cu obrazii galbeni și prost îmbrăcat, se așzase pe o bancă, într'una din cele mai umblate străzi ale unui mare oraș. Privea împrejerul lui cu un aer neliniștit, dar nimeni nu părea să-i ia seama.

După câteva ore de zălarnică așteptare, o doamnă cu inimă bună îl zeri.

Ea văzu că băeșășul era singur și că plânseze.

Se apropie:

— Ce faci acolo, micușule? zise ea. Aștepti pe cineva?

— Da, răspunse copilul. Aștept pe Dumnezeu. El va veni să mă caute.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Dumnezeu încă de anul trecut a dus cu sine pe tatăl meu și pe fratele cel mic să-i aibă acolo, în

casa lui din cer. Ieri, la spital, mama mi-a spus că în curând are să meargă și ea acolo, dar că Dumnezeu nu mă va părăsi. Iată-mă acum singur pe lume. Nu mai am pe nimeni care să mă iubească și să-mi dea de mâncare; și Dumnezeu nu vine cum mi-a spus mama... Totuși, eu încă mai aștept. El tot va veni. Nu-i așa, doamnă, că tot are să vie?

— Da, dragul meu, zise doamna mișcată. Nimeni nu așteaptă pe Dumnezeu zadarnic. Chier el m'a trimis pe mine ca să-ți vin într'ajutor. Vine cu mine, o să port eu grija de tine.

O hii băeșășului străluciau de bucurie.

— Știam eu că Dumnezeu va veni să mă ajute, că mama n'a mințit niciodată!

S.

▼ **DACA CITEȘTI GAZETA, nu o arunca, ci împrumut-o și vecinului pentru a o cunoaște și el**

ZIDĂRIA

lată o meserie căutată și bănoasă pe care noi n'am prețuit-o îndeajuns. De altfel nu numai de această meserie ne-am ferit ci și de altele, chiar mai bănoase decât zidăria și cele cari ne vom ocupa în alte articole. Cu toate învățămintele culese după primul războiu mondial, dar mai ales după acesta care s'a terminat acum doi ani, totuși continuăm să rămânem neapăsători față de ceea ce viitorul înfățișează minții noastre ca este bun pentru îndreptarea zidăriei materiale, ca să trăim o viață mai omenească.

În privința aceasta cred că și învățământul de Stat al meseriilor a greșit și greșeste când nu-i dă acestor meserii locul ce i se cuvine. S'a înființat la școlile de meserii panofărie, croitorie și alte asemenea meserii, care prin mulțimea fiilor naștri noastre cari le-au îmbrățișat și în practică nu mai sunt chiar așa de căutate și bănoase decât în vremuri de tulburare. Dacă s'au înființat asemenea ateliere, de ce nu s'ar înființa și de zidărie, o meserie cel puțin tot atât de științifică și artistică cât și celelalte, dar mai cu seamă devenită bănoasă și căutată pentru foarte multă vreme. Meseria aceasta, dacă nu mă înșel, se învață într-o singură școală de meserii, așadar la cea din Sibiu și aici abia la vârsta de 4 ani. S'ar fi resimțit foarte mult în înaintarea lor școlile de meserii dacă ar fi practicat zidăria.

În anul 1938 — an foarte bogat în zidiri de case în București — Prietenia orașului a publicat câteva articole privitoare la situația noilor clădiri zidite, din care se vedea că la aceste construcții au luat parte 30.000 lucrători și meștri zidari. Din acest număr, 7000 erau români, iar restul cetățeni români de altă naționalitate. E ușor de închipuit restabilirea de situație în această meserie dacă ținem socoteala că populația reală e doar o cincime din cea românească. În vara acestui an. Prietenia București a vestit prin gazete că se află în zidire 249 blocuri (case mari în cari pot locui zeci și chiar sute de familii). În călătoria pe care am făcut-o de curând la București am ocupat de numărul zidarilor precum și de plata lor. Am aflat că lucrătorii și meștri erau plătiți cu 3000 până la 10000 lei pe oră. Chiar dacă nu s'ar lucra decât în lunile mai calde și tot se câștigă mai mult decât cu altă meserie într'un an întreg.

Când indemnăm tinerii spre zidărie privim lucrurile nu numai în vederea lor de astăzi dar mai ales în viitor și ne gândim în primul rând la țărani. Iată câteva date cari vor descrie singure despre situația populației noastre dela sate. Din 3.078.820 locuințe țărănești, cam un milion sunt case de pământ, iar 100.000 sunt bordeie, adică îngropate în pământ. Din aceste 3.078.820 locuințe, cam 600.000 au câte o bucată de zeam prinsă în perețele căzii în loc de fereastră, 800.000 sunt acoperite cu stuf sau paie, iar un milion jumătate n'au podea. Iată deci un

mare câmp de muncă pentru zidari. Bine înțeles că zidirea de case pentru țărani este în legătură cu sporirea avutului lor, este deci ceva de viitor, dar orice guvern care va conduce țara trebuie să scoată pe țărani din sărăcie în care se sbat, să-i ajute la întărirea gospodăriei și măririi avutului, mergându-se pe această cale până la industrializarea agriculturii.

În afară de locuințele țărănești, ținta Statului este punerea în lucrare a șezămintelor publice de folos obștesc, care duc la îmbogățirea mai multor clase de oameni. Dacă mai luăm în seamă refacerea clădirilor dărâmate în cursul războiului apoi planurile de lucru și chiar începutul de îndeplinire a acestor planuri de a face locuințe pentru muncitorii de toate felurile ai Statului și fabricilor, cari și ei sunt în număr de peste un milion, e lesne de văzut că zidăria va fi pentru multă vreme un izvor de avuție pentru acei cari se vor avânta să lucreze în această meserie.

Părinții să fie încredințați că trimițându-și copiii la zidărie le creșteră o soartă bună în viață, îndreptând în același timp un rău care dăinuiește la noi de prea multă vreme.

I. Martin

Regionala de informații Sibiu — Noul radio-clandestin —

1. Ioan Pașca, Agent de poliție, Alba Iulia, Strada Regina Maria Nr. 14;
2. Galuț Rozalia, casnică, Alba Iulia, Strada Regina Maria Nr. 14;
3. Klein Gizi, Casnică, Alba Iulia, Strada Regina Maria Nr. 15;
4. Grigorie Emilian, Aiud, județul Alba, Comerciant, Strada Regelui Ferdinand Nr. 1;
5. Zărenghea Avram, Aiud j. Alba, Percutor, Str. Axentiu Sever Nr. 2;
6. Iosif Ghizele, Aiud, j. Alba, casnică, șeful O. R. A. P. Strada A. Iancu Nr. 6;
7. Mehediuc Ioan, Aiud j. Alba, Profesor, Strada Avram Iancu Nr. 19;
8. Schlesinger Alexandru, Aiud, j. Alba, Tinichigiu, Str. Avram Iancu Nr. 42;
9. Lăvoara Maria, Casnică, Aiud, jud. Alba, Strada Avram Iancu Nr. 16;
10. Luteși Ion, Funcționar, Teiuș, județul Alba, Str. Avram Iancu Nr. 1;
11. Birsan Ioan, comerciant, Teiuș, jud. Alba, Strada Calea lui Traian Nr. 90.

Tuturor li s'au aplicat următoarele sancțiuni: Despăgubiri civile 240.000

lei; Amondă 120.000 lei; Confiscarea aparatului.

Se atrage din nou atenția tuturor posesorilor de aparate de radio-recepție, că sunt obligați a ține la îndemână, chitanțele de plata abonamentului, fiind sfătuiți în acest sens, de a le ține chiar sub aparat pentru a putea fi prezentate, de oicare dintre membrii fa. n. l. e. i.

Deasemenea, în caz de denunțarea abonamentului, că sunt obligați să desfășoare colecții de unde, Antena și pământ, în caz contrar riscând a fi supuși aceluiași sancțiuni.

Nu odată a fost cazul, când posesorii de colecții de unde, decarau că nu au aparat, pentru ca apoi în timpul nopții să îl scoată și să îl asculte, montându-l la aceluși colecțori.

În plus, acest lucru e prevăzut sub sancțiuni, de către Legea pentru funcționarea Radio Difuziunii.

Consilier regional Alexandru Bidulescu

Sfaturi folositoare

Cum putem scăpa de șoareci

Prindem un șoarece, îl înmuțăm până la gât în cârnan și îi dăm apoi drumul. Toți șoarecii vor părăsi culcușul lor și se vor duce în altă parte.

Curățirea petelor de rugină

Ca să curățim petele de rugină, le vom spăla cu săpun de rufe, vom pune apoi pe ele strobeală albă, le vom freca bine și le vom așeza în bătaia soarelui. Rugină va dispărea.

Pentru a avea un lăptos curat și sănătos.

Se cere ca vaca să fie sănătoasă, bine hrănită și bine îngrijită.

Mulgeră în timpul iernii să se facă într'un grajd curat, iar vara în curte.

Stărpirea seminței de tăciune

II. Intrebuintarea pietrel vinete

Am arătat în numărul trecut cum poate să fie stărpită sămânța tăciunilor, sporii, cu ajutorul unei soluții de formol. De data asta să vedem un alt fel de tratare a bobșior, tot uimedă, tratarea cu piatră vântată.

În seara semănăturii, seara, se ia un kilogram și jumătate de piatră vântată bine mărunțită și se înmoaie într'un vas de lemn cu puțină apă caldă (cam 5 litri). Această zeamă o turnăm într'un vas mai mare unde am pus 95 litri de apă rece. Cu 100 de litri din această zeamă se pot desinfecța de sămânța tăciunelui cam 500-600 kg. de cereale. Mai departe se așează și acum sămânța într'un coș de răchită sau într'un ciur și se cufundă în zeamă de piatră vântată, dar de data asta nu se ține aici decât 5 minute nu 15 minute cât se țineau în soluție de formol. Dacă am ține în zeama de piatră vântată boabele mai mult de 5 minute s'ar vătăma colțul bobabelor și s'ar putea ca să numai răsară sămânța. Este bine ca la cufundare boabele să fie bine amestecate cu ceva, ca să se ude bine.

A doua zi după această deinfecțare boabele pot să fie semănate că nu mai există spori, sămânța de tăciune. Dacă totuși mai apare tăciune, aceasta provine din spori cari au apucat înăuntrul bobului și nu i-a ajuns zeama de piatră vântată.

Înainte de a se pune cerealele în soluție de formol sau în zeamă de piatră vântată este neapărată nevoie ca boabele să fie bine vânturate sau trecute prin treier.

Acestea sunt mijloacele umede, pentru stărpirea sporilor de tăciune. Despre mijloacele uscate vom scrie în numărul viitor.

Mulțumită publică

Și pe această cale „Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu” aduce călduroase mulțumiri D-lui Dr. Ioan Fruma, pentru frumoasa sumă de Lei 100.000 donată fondului „Dr. I. Fruma”.

Se aduce la cunoștința tuturor coriștilor Reuniunii că Marți 15 Oct. 1946 orele 7 seara se reincep la Reuniune probele de cor. Vechii coriști și linierii donatori sunt invitați să ia parte.

Comitetul

Colțul bunei gospodine

Bulion de roșii

După ce am spălat bine roșiile coapte le tăiem în două, le așezăm pe masă cu coaja în jos, le presărăm cu sare ca pentru mâncare și le lăsăm două ore ca să-și lase apă, apoi le întorcem cu coaja în sus ca să se scurgă, lăsându-le încă două ore. Le fierbem într'un clocot și le strecurăm de coajă și sămburi. Le punem iar la foc într'o oală cu smalțul întreg și le fierbem 2-3 ore. În acest timp spălăm cu apă foarte bine sticlele și le uscăm la cald. Vărsăm bulionul clocotind în sticlele infierbântate pe marginea plitei și le legăm numai decât cu băgică bine spălată și frecăm cu sare. Așezăm sticlele fierbinți între două pășuri de lână unde le lăsăm până se răcesc. Pentru ca bulionul să se păstreze dulce trebuie să-l fierbem în aceeași zi și să spălăm sticlele cu multă grijă.

Varză în ardei

Tăiem prin giâu varza albă sau roșie, tăiem și câțiva morcovi și țelină, o sărăm, o frecăm și o lăsăm până a doua zi. Spălăm și curățim de sămburi ardei mijlocii, îi sărăm puțin pe dinăuntru ca să se moaie. A doua zi umplem îndesat ardei cu varză stoarsă din zeama ei, așezăm ardei într'un borcan bine spălat și uscat, pe fundul căruia am pus cimbru și mărar, deasupra sub gârliciul borcanului, așezăm ardei cu rădăcini de hrean, vărsăm zeama stoarsă din varză și ardei ca să acopere ardei. Legăm borcanul cu bejică și îl punem la cămară.

INFORMAȚIUNI Dela o săptămână la alta

Abonamente

Pe un an, pentru țărani și locuitorii din sate	10.000 Lei
Pentru funcționari, comercianți și industriași	20.000 „
Instituții și autorități	40.000 „
Abonamente de scrisoare	80.000 „
Prețul unui număr	200 „

Strângeți castane sălbatice. Consiliul superior al economiei raționale la propunerea Comisiei tehnice alimentare, a hotărât să folosească la fabricarea glucozei și amidonului, castane sălbatice, care până acum nu au avut nici o întrebuințare. Operația dificilă o constituie colectarea lor care nu se poate desăvârși decât prin participarea efectivă a populației. Deaceia îndemnăm pe toată lumea, ca să ajute la munca de strângere a castanelor din parcuri, șosele, păduri, curți particulare etc. Prețul unui kgr. de castane sălbatice este de Lei 500. Colectorii pot preda cantitățile culese la fabrica „Amylon” din Sibiu sau altor fabrici de lucrare a glucozei. Pentru orice informații se va adresa biroului central de colectare București str. Academiei 4.

Activitatea oficiului pentru reconstrucția Moldovei. Zilele acestea s'a împlinit un an dela înființarea oficiului pentru reconstrucția Moldovei. Potrivit statisticilor făcute pe teren, acestui Oficiu are sarcina de a reface aproximativ 20.000 case țărănești distruse în timpul războiului pe cuprinsul Moldovei și Bucovinei de sud. Cu un echilibrat spirit gospodăresc, conducătorii Oficiului au adunat însemnabile cantități de material pentru ce, în cursul campaniei ce continuă, să poată fi realizate, 700 locuințe țărănești în județul Iași, 200 în Botoșani, 125 în Roman, 300 în Neamț, 200 în Bacău și 300 în Covurlui.

Uniformele școlare nu sunt obligatorii. Fără de unele știri, apărute în ziare, ministerul educației naționale dă cea mai categorică desmințire cu privire la obligativitatea din partea părinților de a confecționa uniforme școlare elevilor de curs primar și secundar.

Dr. LUNGU CORNEL, medic primar a reluat consultațiile pentru boli nervoase. Strada Avram Iancu Nr. 11. Consultațiuni: 12-1.

Arestarea fostului ministru Ing. Bujoiu. Organle siguranței generale au reușit să aresteze pe ing. Bujoiu, fost ministru, implicat în organizațiile teroriste „Sumele Negre”. El a fost prins în Munții Transilvariei în momentul când încerca să treacă granița în Ungaria. Cu ocazia arestării s'a găsit asupra lui o mare sumă de bani în aur și velută străină.

Intrări de mărfuri streine în țară. Intrările de mărfuri în țară au sporit în ultimele zile. Astfel au sosit cantități apreciable de magnezium din Iugoslavia, sulfat de cupru, piese de schimb pentru industria petrolieră din

Cehoslovacia, bumbac și alte produse din URSS.

Un nou record în trecerea Oceanului Atlantic pe apă. Transatlanticul „Queen Mary” a bătut un nou record în traversarea Oceanului Atlantic, străbătând distanța dintre portul Halifax (Statele Unite) și portul Southampton (Anglia) în cinci zile, 15 ore și 48 de minute.

Criza de locuințe din Londra. După declarațiile președintelui comisiei pentru locuințe a consiliului municipal londonez, în Londra se află 90.000 familii adică aproape 600.000 persoane cărora trebuie să li se găsească imediat locuințe.

Explozia unui avion britanic cu rachete. Avionul experimental cu rachete „Swallow” D. H. 108 a făcut explozie deasupra râului Tamisa pe când făcea ultimele încercări înainte de a încerca să doborâre recordul mondial de viteză. Avionul era pilotat de faimosul aviator militar Geoffrey Dahavilland. Rămășițele avionului au fost găsite în apropierea Tamisei. Se crede că pilotul a reușit să se salveze.

Italia va plăti 75 la sută din despăgubirile acordate cetățenilor Națiunilor Unite. Comisia economică pentru Italia a acceptat cu 15 voturi contra 5 și 2 abțineri paragraful 4 din proiectul de tratat de pace cu Italia, prin care se fixează la 75 la sută despăgubirile ce urmează să li se acorde cetățenilor Națiunilor Unite pentru pierderile suferite de aceștia.

Un nou regim al pâinii. Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării a întocmit o decizie, care reglementează un nou regim al pâinii.

Pe viitor se va fabrica un singur fel de pâine în toată țara, din făină integrală extracție 90 și în greutatea de 600 gr. Prețul rânâne acelaș, adică 480 lei la brutării și 500 lei la domiciliu, diferența până la roul preț va fi acoperită de Stat.

DE VÂNZARE:

Una sobă de bucătărie pentru gătit în stare foarte bună.
Adresa: Sibiu, Str. Stock 3 prin str. Vasile Lupu (dincolo de gară).

Acord cu Bulgaria în privința navigației pe Dunăre. La Sofia s'a semnat săptămâna trecută între reprezentanții Bulgariei și ai României un acord prin care se reglementează navigația pe Dunăre și dealungul coastei Mării Negre.

Naționalizarea concernului I. G. Farbenindustrie. Zilele americane anunță că Statele Unite ar fi de acord de a se proceda la naționalizarea marelui concern I. G. Farbenindustrie din Germania, care a avut o importantă contribuție în pregătirea războiului de agresiune al celui de al treilea Reich. Se știe că fabricile acestui concern lucrează tot felul de chimicale din care se prepară medicamente.

În strălățate

Inapoierea Regelui Greciei în Patrie

D. prim-ministru Tsaldaris a plecat la Londra — urde se găsea Regele George al II-lea, pentru a-i comunica rezultatul plebisocului și a-l invita să se înapoize în țară.

Vineri 27 Septembrie a. c., Regele George al II-lea al Greciei, împreună cu soția, a părăsit Londra cu avionul plecând în Grecia. În aceeași zi a aterizat pe aerodromul Eleusina, din apropiere de Atena, fiind întâmpinat de fostul Regent Damaschinos, prim-ministru Tsaldaris și alții.

Declarații în favoarea păcii

Săptămâna trecută în cadrul unui interviu acordat unui ziarist britanic Generalissimo Stalin și-a exprimat convingerea sa declarând: „Nu cred în pericolul real al unui nou război”. Aceste declarații făcute de un om de stat, conducător al popoarelor din U. R. S. S., a făcut multă valvă fiind discutate în toate capitalele lumii.

Astfel d. Bevin referindu-se la aceste declarații a spus într-o cuvântare rostită la Londra următoarele: „Nici eu nu socotesc că este posibil și nu știu pe nimeni care să vrea război.”

Există un fel de război ce trebuie să înceteze dacă vrem să obținem pace — acesta este războiul nervilor ce a lăsat unele țări nefericite în stare de turburere.”

Acum când Conferința Păcii se apropie cu pași repezi de sfârșit, declarațiile erărate mai sus aduc un sentiment de liniștire și de încredere.

La noi în țară

Prima femeie ministru din România

În urma morții Prof. Dr. Bagdasar, ministrul sănătății a rămas fără titular.

Săptămâna trecută a fost numită în acest înalt post d-na Dr. Florica Bagdasar, care este astfel prima femeie-ministru din România.

Solemnitatea instalării în postul de ministru al Sănătății a doamnei Florica Bagdasar, s'a făcut Vineri 27 Septembrie a. c. în prezența membrilor guvernului în frunte cu d. Dr. Petru Groza și a unei numeroase asistențe.

D-na Florica Bagdasar este o figură cunoscută a vieții noastre politice, făcând parte și din delegația română la conferința de pace dela Paris.

S'au împlinit 30 de ani dela moartea lui Nicolae Filipescu

În luna aceasta s'au împlinit 30 de ani de când a închis ochii pentru totdeauna marele patriot român Nicolae Filipescu. El a murit fără să-și fi văzut împlinit visul cel mai scump al vieții sale: întregirea hotarelor României prin alipirea Ardealului.

A fost un om dintr-o bucată care a luptat pentru mai binele celor mulți. Ca ministru în 1900 prezintă cea dintâi lege a breslelor.

Ca ziarist, ca ministru, ca orator luptat fără răgaz pentru românii. N'a fost problemă de interes național pe care să n'o îmbrânceze toată pasiunea. Este deci cu atât mai explicabilă pasiunea ce a purtat-o lupta pentru alipirea Ardealului Patria Mamă.

Deși suferind, nu pregeta să aștepte prin toate orele țării ca prin gura lui să înle cărat să convingă toți suflătele pentru intrarea în război cât mai curând. Au rămas memorabile cuvintele cu care s'a adresat regelui Ferdinand — în focul unei propagande — când la 15 Februarie 1915 a spus:

„În vremurile furturoase în care trăim, nu cerem dela noua domnie a Regelui Ferdinand I, nici bogății și înflorirea din timpul lui Petru cel Mare, nici iscusința diplomatică a lui Constantin Brâncoveanu. N'așteptăm dela Regele nostru să dea la lumină pravile înțelepte, ori să fie ctitor de biserici, ca Matei Basarab. Ursita este să ne dea vitejie.”

„Se vede că așa a fost scris să-și și de aceea îți zicem: Ești trimis lui Dumnezeu ca să împlinești viața unui neam.”

„Măritrea ce îți-o urăm, Sire, este să te încoronezi în Alba Iulie, să-și și mori pe câmpia dela Turda”.

Vânătoare

Societățile și arendașii fondurilor de pescuit sunt obligați să facă vânătoare populară. Cum nu se găsească peșce în acest scop și până va lua ființă studierea de salmonicultură din Valea Sădului, — urmează ca pentru fiecare fond de pescuit să se recurgă la producerea peșcelor necesari pe cale de fecundație artificială în stăniuni salmonicole volante.

Inspectoratul va întreba pe fiecare arendaș și societate de pescuit ce a realizat în această direcțiune.

Incepând dela 15 Septembrie 1946 și până la 1 Iunie 1947 oprește în județul Sibiu vânătoare cerbilor, țepilor roșii (a căprioarelor și ciutelor deja oprită), caprele negre și țepilor și a urșilor, dar fiind nevoia de a salva vânatul nobil, cumplit încercat ca urmare a braconajului, secetei și incendiilor pădurilor. Vânătoarea răpitoarelor, mistrețelor și a celorlalte specii de vânat permis este îngăduită numai la poalele munților, gura văilor și marginea pădurilor, fiind deci oprită orice vânătoare în munți, în marginea locurilor, origina văilor și vălele edânci, unde vânatul trebuie să se set în liniște să-și caute locuri de hrană pentru iernat, după încercările ce a avut de suferit. Goanele oficiale pentru lupi, însă, nu sunt oprite.

CITITI ȘI RĂSPÂNDIȚI
FOAIA POPORULUI